

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ДМИТРА МОТОРНОГО

НАКАЗ

31 жовтня 2019 року

м. Мелітополь

№ 242-ОД

Про введення в дію Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти - силабус в Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного

На підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ, Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу підготовки фахівців в ТДАТУ, Положення про оцінювання знань здобувачів ВО ТДАТУ, Положення про робочу програму [1-5] та з метою встановлення єдиних вимог в Таврійському державному агротехнологічному університеті до структури, правил оформлення силабусу з навчальної дисципліни,

НАКАЗУЮ:

1. Ввести в дію Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти - силабус в Таврійському державному агротехнологічному університеті імені Дмитра Моторного (далі - Положення) з дати видання наказу.
2. Керівникам структурних підрозділів університету організувати вивчення Положення та прийняти його до керівництва і обов'язкового виконання.
3. Контроль за виконанням даного наказу покласти на проректора з НІПР **ЛОМЕЙКА О.П.**

Ректор університету,
доктор технічних наук, професор

Проект вносить:

Проректор з НІПР

 О.П. Ломейко

 В.М.Кюрчев

Погоджено:

Провідний юристконсульт

 К.О.Зіненко

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПРОГРАМУ НАВЧАННЯ
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ - СИЛАБУС

Мелітополь
2019

Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти - силабус /
Кюрчев В.М., Ломейко О.П., Смєлов А.О., Костякова А.А., Гранкіна О.В.,
Нестерчук Д.М., Тараненко Г.Г. – Мелітополь: ТДАТУ, 2019.

Зазначене Положення розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ, Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу підготовки фахівців в ТДАТУ, Положення про оцінювання знань здобувачів ВО ТДАТУ, Положення про робочу програму [1-5] .

Метою зазначеного Положення є встановлення єдиних вимог в Таврійському державному агротехнологічному університеті до структури, правил оформлення силабусу з навчальної дисципліни.

В Положенні викладені вимоги до силабусу з навчальної дисципліни, які розкривають мету та завдання його розробки, зміст по кожній структурній частині.

Авторський колектив:

Кюрчев В.М. – ректор університету, д.т.н., професор
Ломейко О.П. – проректор з НІР, к.т.н., доцент
Смєлов А.О. – голова метод. комісії факультету МТ, к.т.н., доцент
Костякова А.А. – голова метод. комісії факультету ЕтаБ, к.е.н., доцент
Гранкіна О.В. – голова метод. комісії факультету АТЕ, к.т.н., доцент
Нестерчук Д.М. – голова методичної комісії факультету ЕКТ, к.т.н.,
доцент
Тараненко Г.Г. – голова метод. комісії ННІ ЗУП, к.п.н., доцент.

Розглянуто і ухвалено
Науково-методичною
радою ТДАТУ
Протокол № 1
від 27 вересня 2019 року

Розглянуто і
затверджено вченою
радою ТДАТУ
Протокол №3
від "29" 10 2019 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Таврійського державного
агротехнологічного університету
імені Дмитра Моторного
від 31.10.19 № 242 - ОД

ПОЛОЖЕННЯ про програму навчання здобувачів вищої освіти - силабус

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Призначення силабусу

Під **силабусом** розуміють коротку програму навчання з дисципліни, у якій наведена вся необхідна інформація для самостійного успішного засвоєння курсу. Наявність програми силабусу припускає, що здобувач ВО повинен приходити на заняття вже підготовленим. Структура й зміст силабуса представлені різними формами організації самостійної роботи здобувачів ВО. До кожного виду діяльності розробляються критерії оцінки. Здобувач ВО самостійно визначає, які види діяльності йому потрібно освоїти, яку проблему необхідно розв'язати і де знайти необхідну інформацію до завдання.

Організація самостійної роботи на основі силабуса структурує і систематизує процес навчання: здобувачі ВО самі обирають траєкторію засвоєння курсу, удосконалюють навички самостійної роботи.

1.2. Глосарій

У цьому Положенні терміни та скорочення вживаються в такому значенні:

Академічний календар (Academic Calendar) - календар проведення навчальних і контрольних заходів, професійних практик протягом навчального року із вказівкою днів відпочинку (канікул і свят).

Академічний період (Term) - період теоретичного навчання, що самостійно визначається закладом вищої освіти (ЗВО).

Атестація (Assessment/Attestation): встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Академічний рейтинг здобувача ВО (Rating) - кількісний показник рівня оволодіння здобувачем ВО навчальної програми дисципліни, що складається за результатами проміжної атестації.

Активні роздавальні матеріали (APM) (Hand-outs) - наочні ілюстративні матеріали, що використовуються на навчальних заняттях з метою мотивації здобувачів ВО до творчого успішного засвоєння теми (тези лекції, посилення, слайди, приклади, завдання для самостійної роботи тощо).

Аудиторні години (Class/contact hours): години, які витрачаються здобувачем вищої освіти і викладачем на аудиторні навчальні заняття.

Бакалавр (Bachelor, first cycle degree): освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та відповідає сьомому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій України, та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути, а може не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система, ЄКТС (European Credit Transfer and Accumulation System, ECTS): система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання; навантаження обліковується у кредитах ЄКТС. В ЄКТС навантаженню одного навчального року за денною формою відповідають 60 кредитів.

Загальні компетентності (Generic competences): компетентності, що формуються у здобувача вищої освіти в процесі навчання за даною освітньою програмою, але мають універсальний характер і можуть бути перенесені із контексту однієї освітньої програми в іншу.

Знання (Knowledge): осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності.

Інтегральна компетентність (Integral competence): узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.

Компетентнісний підхід (Competence-based approach): підхід до визначення результатів навчання, що базується на їх описі в термінах компетентностей. Компетентнісний підхід є ключовим методологічним інструментом реалізації цілей Болонського процесу та є студентоцентрованим за змістом.

Компетентність (Competence): динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, що визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти. Компетентності лежать в основі кваліфікації випускника.

Компетенція/компетенції (Competence, competency/competences, competencies): надані (наприклад, нормативно-правовим актом) особі (іншому суб'єкту діяльності) повноваження, коло її (його) службових й інших прав і обов'язків.

Критерії оцінювання (Assessment criteria): стосовно оцінювання виконання вимог освітніх програм – описи того, що і на якому рівні має

зробити здобувач вищої освіти для демонстрації досягнення результатів навчання.

Magіstr (Master, second cycle degree): освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти, що відповідає восьмому кваліфікаційному рівню Національної рамки кваліфікацій України, та присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми.

Навчальний план (Degree course scheme) – розробляється вищим навчальним закладом на підставі освітніх компонентів, визначених освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою за кожною спеціальністю та визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Освітній компонент (Educational component): самодостатня і формально структурована частина освітньо-професійної програми (наприклад, курс, модуль, навчальна дисципліна, семінар, виробнича практика тощо).

Освітня (освітньо-професійна або освітньо-наукова) програма: єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих з метою досягнення визначених результатів навчання, що уможливають право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної кваліфікації.

Оцінювання здобувачів ВО (Assessment of individual students): формалізований процес визначення рівня опанування здобувачем ВО запланованих (очікуваних) результатів навчання, що є необхідним для вдосконалення навчального процесу, підвищення ефективності викладання, розвитку здобувачів ВО.

Підсумкова атестація здобувачів ВО (Qualification Examination) - процедура, що проводиться з метою визначення ступені засвоєння ними обсягу навчальних дисциплін, передбачених ГСВОУ.

Проміжна атестація здобувачів ВО - процедура, що проводиться в період екзаменаційної сесії з метою оцінювання якості засвоєння, здобувачами ВО змісту частини або всього обсягу навчальної дисципліни після завершення її вивчення

Програмні компетентності (Programme competences): найбільш важливі компетентності, що визначають специфіку та включаються до Профілю програми. Передбачається, що програмні компетентності однакових програм в різних університетах є подібними чи порівнюваними між собою.

Програмні результати навчання (Programme learning outcomes): узгоджений набір 15-20 тверджень, що містять обсяг того, що здобувач вищої освіти повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми.

Профіль програми (Programme profile): документ європейського зразка, створений для представлення основної інформації про освітню програму у сталій формі. Дозволяє точно позиціонувати освітню програму серед інших, співвіднести з тематикою наукових досліджень та полегшити її розуміння всіма

основними зацікавленими особами/стейкхолдерами: здобувачами ВО, роботодавцями, дослідниками, викладачами, агенціями забезпечення якості освіти тощо. Визначає предметну площину, до якої належить дана освітня програма, її освітній рівень та специфічні особливості даної програми, що відрізняють її від інших подібних програм. Може бути самодостатнім документом або частиною Додатку до диплома.

Пререквізити (Prerequisite) - дисципліни, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння дисципліни, що вивчається.

Постреквізити (Postrequisite) - дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, що здобуваються по завершенню вивчення даної дисципліни;

Результати навчання (Learning outcomes): сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною, освітньо-науковою програмою, які можна ідентифікувати, кількісно оцінити та виміряти. Результати навчання разом із критеріями їх оцінювання визначають мінімальні вимоги до присвоєння кредитів, у той час, як виставлення оцінок ґрунтується на співставленні реальних навчальних досягнень здобувача ВО із мінімальними вимогами.

Силабус – це документ, в якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури (у т.ч. стосовно deadlines і принципів оцінювання), політики (включно з політикою академічної доброчесності) і зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною. Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від “здобування знань” і “одержання практичних навичок” до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Студентоцентризований підхід (student-centered approach) розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу. Протилежністю цього підходу є парадигма студента як об'єкта навчання, не спроможного на повноцінну агентність, а відтак такого, що потребує виховання і догляду. У цій парадигмі заклад вищої освіти патерналістично вирішує, що і як мають вчити студенти. Студентоцентризований підхід передбачає взаємоповагу між студентом і викладачем, реальну вибірковість дисциплін, участь студентів у системі внутрішнього забезпечення якості ЗВО та процесах акредитації освітніх програм, наявність процедур реагування на студентські скарги та ін. Посилюється роль викладача як фасилітатора. Він не лише читає лекції, а й організовує інтерактивне спілкування, сприяє особистісному розвитку студентів, формує атмосферу взаєморозуміння і довіри.

Самостійна робота здобувачів ВО (далі - СР) - робота з певного переліку тем, відведених на самостійне вивчення та забезпечених навчально-методичною літературою й рекомендаціями, що контролюється у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів, рефератів, творів і звітів. Увесь обсяг СР містить завдання, що вимагають від здобувачів ВО щоденної самостійної роботи.

Уміння (Skills): здатність застосовувати знання та уміння для виконання завдань і розв'язання задач і проблем.

Soft skills (т.зв. “м'які навички”, “соціальні навички” чи “навички успішності”) дозволяють випускникам ЗВО бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність і т.ін. Іноді до соціальних навичок також зараховують знання іноземних мов, в першу чергу англійської мови. ЗВО повинен мати власну політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та викладачів. Ця політика також зумовлює співпрацю з працедавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал ЗВО. Іноді вживається синонімічний термін *transferable skills* (навички, що їх можна переносити). Мова йде про навички, що вважаються цінними на будь-якому робочому місці, незалежно від професійної сфери.

Фахові (предметно-специфічні) компетентності (Subject specific competences): компетентності, що безпосередньо визначають специфіку (галузі знань/предметної області/спеціальності) освітньої програми та кваліфікацію випускника, забезпечують індивідуальність кожній освітній програмі.

Вибіркові дисципліни – навчальні дисципліни, які вводяться ЗВО у межах встановлених кредитів освіти, і відображають індивідуальну підготовку здобувачів ВО, враховують специфіку соціально-економічного розвитку і потреби конкретного регіону, наукові школи ЗВО.

Якість вищої освіти (Quality in Higher Education): рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів вищої освіти.

2 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО РОЗРОБКИ ЗМІСТУ СИЛАБУСУ

2.1 Загальні вимоги

Положення є встановленням **загальних вимог** в університеті до структури та правил оформлення силабусу.

До загальної структури силабусу входять наступні складові:

- 1) Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення;
- 2) Мета викладання дисципліни;
- 3) Завдання вивчення дисципліни;
- 4) Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills):
 - інтегральні;
 - загальні;
 - спеціальні (фахові, предметні).
- 5) Пререквізити;
- 6) Постреквізити;
- 7) Інформація про викладача;
- 8) Структура курсу;
- 9) Методи та форми навчання;
- 10) Політика курсу;
- 11) Форма контролю знань;
- 12) Шкала оцінювання;
- 13) Рекомендована література та інформаційні ресурси.
- 14) Інформаційний пакет дисципліни.

2.2 Структурні елементи силабусу

2.2.1 Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Викладач обґрунтовує необхідність вивчення навчальної дисципліни, відповідаючи на запитання: «Навіщо майбутньому фахівцеві треба вивчити саме цю навчальну дисципліну?».

Також наводиться режим доступу до відповідного Веб-порталу.

2.2.2 Мета викладання дисципліни

Мета вивчення дисципліни є системотворчим елементом, що відіграє вирішальну роль в організації й здійсненні всього процесу навчання. Мета це передбачуваний результат навчання.

Мету навчання рекомендується формулювати таким чином, щоб була можливість виміряти ступінь її досягнення (навчити..., виробити..., сформулювати... і т.п.)

2.2.3 Завдання вивчення дисципліни

Завдання – це конкретне вираження мети, відповідь на питання: із чим знайомить, чому навчає, що реалізовує і розкриває дана дисципліна.

Завдання – це своєрідні підцілі реалізація яких уможливорює досягнення заявленої мети.

Мета і завдання формулюються відповідно до програми навчальної дисципліни.

2.2.4 Результати навчання

Засвоєння змісту навчальної дисципліни – це той кінцевий результат або в сучасній термінології компетентності, що повинні бути сформовані під час безпосередньої роботи (аудиторні заняття, СРС.) або опосередкованої взаємодії з викладачем (робота з НМКД і літературою з дисципліни, програмним - ЕНК і мультимедійним супроводом тощо).

Для обов'язкових дисциплін вказуються компетентності які здобувач ВО отримує під час вивчення дисципліни з урахуванням вимог стандарту вищої освіти спеціальності та відповідної ОПП (ОНП):

- інтегральні компетентності;
- загальні компетентності;
- спеціальні (фахові, предметні) компетентності.

В компетентностях бажано враховувати сучасні вимоги до соціальних навичок (soft skills).

Для дисципліни за вибором студента рекомендується вказати конкретні знання та уміння, які він здобуде в процесі її вивчення.

2.2.5 Пререквізити

Пререквізити - дисципліни, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння даної дисципліни.

Для дисциплін за вибором студента рекомендується вказати конкретні знання та уміння, володіння якими суттєво вплине на якість засвоєння дисципліни, що вивчається.

2.2.6 Постреквізити - дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння й навички, які здобуваються по завершенню вивчення даної дисципліни.

2.2.7 Інформація про викладача

Вказується прізвище, ім'я, по батькові; вчений ступінь, вчене звання; посада; контактна інформація; наукова школа і наукові інтереси.

Наводиться посилання на Веб-сторінку викладача на сайті кафедри.

2.2.8 Структура курсу та форма контролю знань

Структура курсу надається у вигляді таблиці з вказівкою переліку тем, тривалістю занять (курсу), формою контролю та оцінюванням по кожній складовій освітнього процесу і графіком підсумкового модульного контролю.

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
			годин				балів
			лк	лаб	сем. (пр.)	СР С	
Змістовий модуль 1. Основні складові технологічного процесу ремонту машин та обладнання							
1	Лекція 1	Вступ. Стан та перспективи розвитку ремонтно-обслуговуючої бази с.г. техніки. Теоретичні основи ремонту машин та обладнання. Причини порушення працездатності. Теоретичні основи тертя та зношування.	2	-	-	-	-
	Лабораторна робота 1	Дослідження зношування конструкційних матеріалів. Дослідження зносів деталей методом штучних баз	-	2	-	-	3
	Лабораторна робота 2	Контроль технічного стану деталей і агрегатів, що поступають у ремонт. Дефектація деталей машин	-	2	-	-	3
	Самостійна робота 1	Підготовка до лабораторної роботи 1 та 2. Передивитися презентацію до лекції 1.	-	-	-	2	1
...							
...	Самостійна робота x	Підготовка до ПМК1	-	-	-	8	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - xx год.			x	xx	-	xx	50
Змістовий модуль 2. Відновлення і ремонт складальних одиниць. Проектування ТП.							
...	Лекція x	Відновлення посадок з'єднань. Класифікація способів відновлення деталей. Ручне та механізоване зварювання та наплавлення. Спеціальні види. зварювання,	2	-	-	-	-

		наплавлення Гальванічне нарощування деталей					
	Лабораторна робота х	Ремонт блок-картерів двигунів	-	2	-	-	5
	Лабораторна робота х	Автоматичні способи наплавлювання зношених поверхонь деталей. Зварювання в середовищі вуглекислого газу при ремонті машин	-	2	-	-	5
	Самостійна робота х	Підготовка до лабораторної роботи 10,11. Передивитися презентацію до лекції х	-	-	-	4	1
...							
...	Самостійна робота 12	Підготовка до ПМК2	-	-	-	10	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – ххгод.			х	х	хх	хх	50
Диференційований залік							-
Всього з навчальної дисципліни хх+ хх= ххгод.							100

Поточний контроль успішності здобувачів ВО – це систематична перевірка знань здобувачів ВО, яка проводиться викладачем на поточних заняттях відповідно до розкладу робочої програми навчальної дисципліни.

Конкретно визначаються методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, читання тексту, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація СРС; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю; тестовий контроль; графічний контроль; програмований контроль; лабораторний контроль; проблемні ситуації тощо.

Підсумковий контроль (зокрема модульний) – контроль навчальних досягнень здобувачів ВО з метою оцінювання якості засвоєння ними програми навчальної дисципліни в цілому або окремого змістового модуля.

Підсумковий контроль у ЗВО здійснюється відповідно до модульної освітньої програми, індивідуального плану здобувача ВО і робочого навчального плану, академічного календаря і затверджених навчальних програм з дисципліни, розроблених на основі ОПП (ОНП) спеціальності.

Формою може бути екзамен, комплексний екзамен, екзамен у формі тестування (тестування на паперовому носії із ручною перевіркою, тестування з використанням комп'ютерної техніки), комплексне тестування тощо. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ТДАТУ.

2.2.9 Методи та форми навчання

Метод навчання – взаємопов'язана діяльність викладача та здобувачів, спрямована на засвоєння останніми системи знань, набуття умінь і навичок, їх виховання і загальний розвиток.

В умовах кредитної технології навчання заняття повинні проводитися переважно в активних і творчих формах.

Бажано поряд із традиційними методами навчання використовувати інноваційні (ділові ігри, тренінги, заняття із застосуванням телекомунікаційної техніки, дослідницькі методи, презентації, кейс-технологія, бесіди і дискусії, робота в мережі Internet тощо), що спрямовані на активізацію й стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів ВО.

2.2.10 Політика курсу

Політика навчальної дисципліни визначається системою вимог, які викладач ставить перед здобувачем ВО у процесі вивчення конкретної дисципліни (включно з політикою академічної доброчесності). Вимоги можуть стосуватися відвідування занять (неприпустимість пропусків, запізнь, правила щодо зарахування пропущених занять і т.ін.); правил поведінки на заняттях (активна участь, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи і ін.); заохочень і стягнень (за що можуть нараховуватися або відніматися бали тощо).

2.2.11 Шкала оцінок

Кожна навчальна дисципліна, незалежно від загальної кількості годин та кількості модулів, оцінюється за 100-бальною шкалою.

Форми організації навчання, які входять до складу дисципліни окремими модулями (курсіві роботи, проекти або навчальна практика) також оцінюються за 100-бальною шкалою, а в залікову відомість виставляється середнєзважене значення. При цьому середнєзважене значення підсумкової оцінки для такої дисципліни розраховується з урахування вагових коефіцієнтів.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну та шкалу ЄКТС здійснюється у наступному порядку:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно)

		(з обов'язковим повторним вивченням курсу)
--	--	--

2.2.12 Рекомендована література та інформаційні ресурси

У список рекомендованої літератури доцільно включати найменування 3-5 основних підручників або навчальних посібників, які, на думку викладача, максимально повно розкривають зміст навчальної дисципліни.

Інформаційні ресурси (за необхідності) мають містити нормативну базу, джерела Інтернет, посилання на сайт кафедри, навчально-інформаційний портал університету, адреси бібліотек тощо.

2.2.13 Інформаційний пакет дисципліни

Наводиться Веб-посилання на навчально-інформаційний портал університету на якому знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); літературу базову та допоміжну; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК; тестовий комплекс з дисципліни з глосарієм

3 ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ЗДОБУВАЧА ВО-СИЛАБУСУ

Силабус ухвалюється на засіданні кафедри та методичній комісії факультету, на якому викладається дисципліна, і затверджується завідувачем кафедри та головою методичної комісії після надання витягу з протоколу засідання кафедри та рецензії рецензента..

Титульна сторінка силабусу затверджується завідувачем кафедри, погоджується гарантом ОПП й оформлюються відповідно до наведеного зразка (Додаток А).

Друга сторінки силабусу оформлюються відповідно до наведеного зразка (Додаток Б). Протоколи затвердження підтверджуються підписом завідувача кафедри та головою методичної комісії факультету (ННІ ЗУП).

При затвердженні силабусу, він перевіряється завідувачем кафедри на відповідність програмі навчальної дисципліни, навчальному плану та вимогам даного Положення.

Загальні технічні вимоги до оформлення силабусу: обсяг силабусу становить 3-4 сторінки комп'ютерного тексту. Шрифт: гарнітура Times New Roman. Розмір шрифту: 14 (12) друкарських пунктів. Інтервал: одинарний. Параметри сторінки: верхнє, нижнє, праве й ліве поле – 2 см. Нумерація сторінок: зверху сторінки; вирівнювання: справа.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII. Редакція від 09.08.2019. Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Положення про організацію освітнього процесу в ТДАТУ 2019.
3. Положення про кредитно-модульну систему організації навчального процесу підготовки фахівців в ТДАТУ.
4. Положення про оцінювання знань здобувачів ВО ТДАТУ.
5. Положення про робочу програму.
6. ДСТУ ГОСТ 7.1:2006. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи. Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид. офіц. – [Чинний від 2007-07-01]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2007. – 47 с.
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад. : І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш й ін.; за ред. Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.

Додаток А
(обов'язковий)

Зразок титульного листа програми навчання здобувачів ВО - силабусу

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Механіко-технологічний факультет

Кафедра технічного сервісу та систем в АПК

ПОГОДЖУЮ

Гарант ОПП

проф. _____ С. В. Кюрчев

«___» _____ 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.кафедри ТСС АПК

проф. _____ В. А. Дідур

«___» _____ 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни Ремонт машин та обладнання (обов'язкова) .

(найменування та статус освітньої компоненти: обов'язкова або за вибором студента)

для спеціальності 208 Агроінженерія за ОПП Агроінженерія

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

Форма навчання денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів 3 кредита

Курс 4-й

Семестр 7-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) - 2

СРС - 46 годин,

Форма контролю – диференційований залік

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин - 90 годин

2019-2020 н.р.

Додаток Б
(обов'язковий)

Зразок другого листа робочої програми навчання здобувачів ВО

«РЕМОНТ МАШИН ТА ОБЛАДНАННЯ». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр механіко-технологічного факультету спеціальності 208 Агроінженерія - Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 4 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти - силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с. та Програми (орієнтовної) навчальної дисципліни «Ремонт машин та обладнання» підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» спеціальності 208 «Агроінженерія» в аграрних вищих закладах –Київ: «Агроосвіта», 2017. -13 с.
(документ ким і коли виданий)

Розробники: Сметлов А.О., к.т.н., доцент,
Новик О.Ю., ст.викл.

Рецензент: Сорваніді Ю.Г., к.т.н., доцент.

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Технічний сервіс та системи в АПК» протокол № 1 від 30 серпня 2019 року

Завідувач кафедри ТСС АПК

проф. _____ В. А. Дідур

Схвалено методичною комісією механіко-технологічного факультету спеціальності 208 Агроінженерія для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за ОПП Агроінженерія.

Протокол № 1 від 26 вересня 2019 року

Голова, доц. _____ А. О. Сметлов